

**Pripravljalna delavnica za
Podnebno ogledalo 2025**

Ukrepi v stavbah

Barbara Petelin Visočnik, IJS-CEU
Institut »Jožef Stefan«, Ljubljana
14. 10. 2025

**PODNEBNO
OGLEDALO
2025**

Stavbe

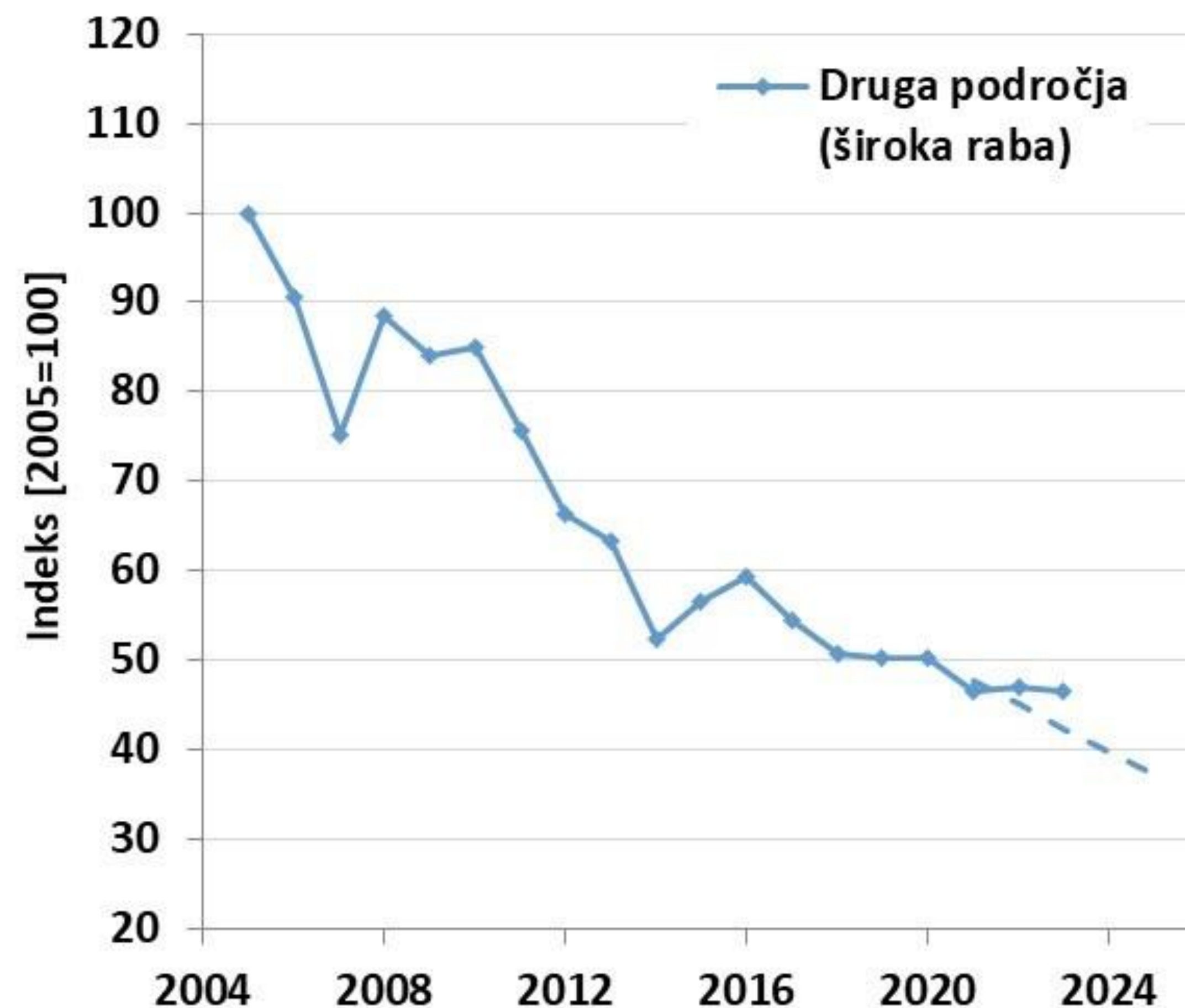
Emisije TGP v široki rabi [PO01]

NEPN 2020: - 76 % glede na 2005

NEPN 2024: - 69 % glede na 2005

Leta **2023**:

- so bile emisije v široki rabi manjše za **54 %** glede na leto 2005
- so glede na preteklo leto zmanjšale za **1,2 %**
- so za indikativno letno vrednostjo iz NEPN 2020 zaostale za **1 %t**, tisto iz NEPN 2024 pa presegle za **4 %t**
- je široka raba predstavljala **12,4 %**, stavbe pa **10 %** skupnih emisij neETS

Vir: IJS-CEU

Stavbe

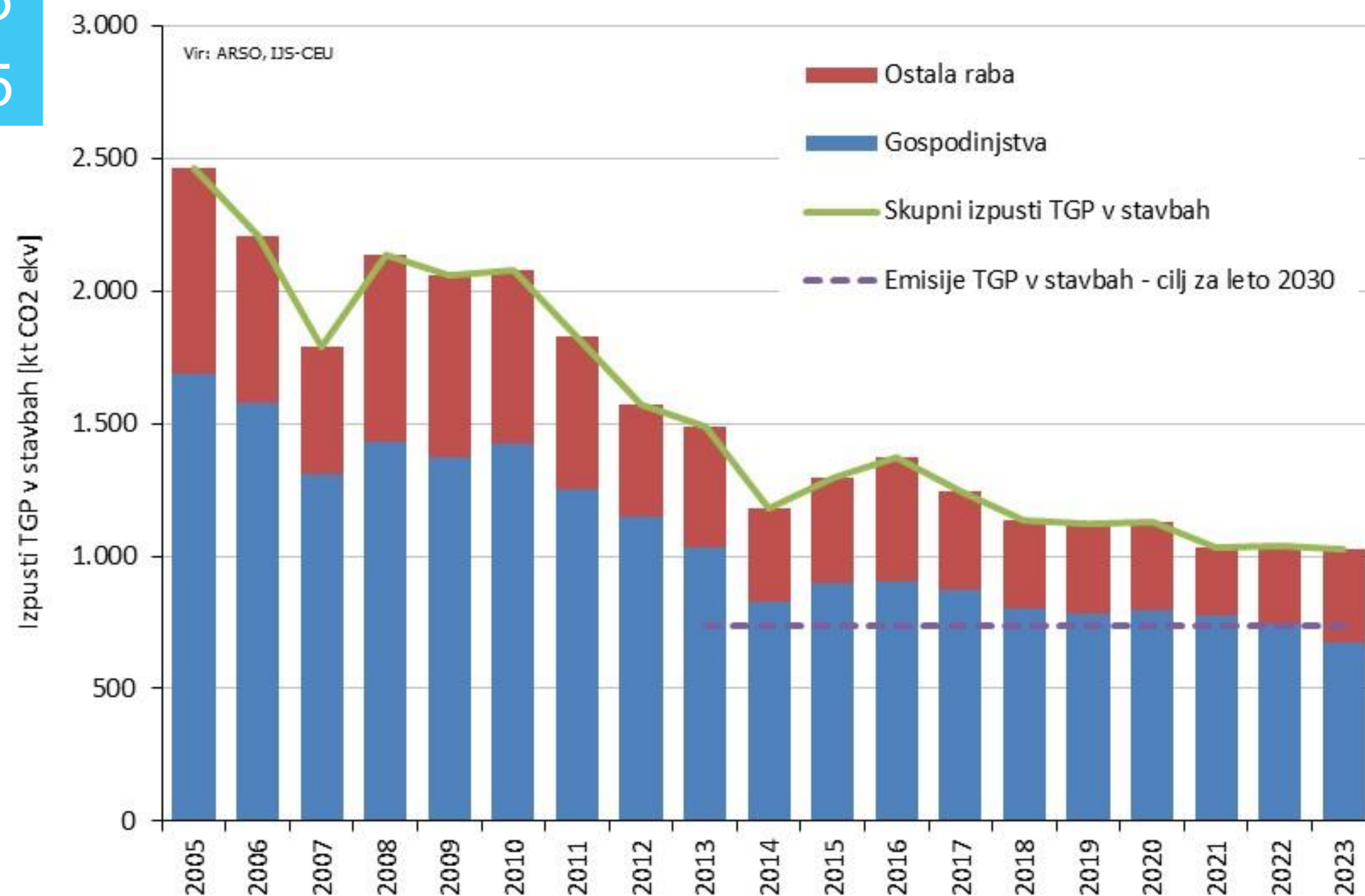
Emisije TGP v stavbah [PO12]

NEPN 2020: - 70 % glede na 2005

NEPN 2024: - 70 % glede na 2005

Leta **2023**:

- so bile emisije v stavbah manjše za **58 %** glede na leto 2005
- so se glede na preteklo leto zmanjšale za **1,5 %**
- so za indikativno letno vrednostjo zaostale za **2,2 %**
- so gospodinjstva prispevala **dve tretjini** emisij v stavbah

Stavbe

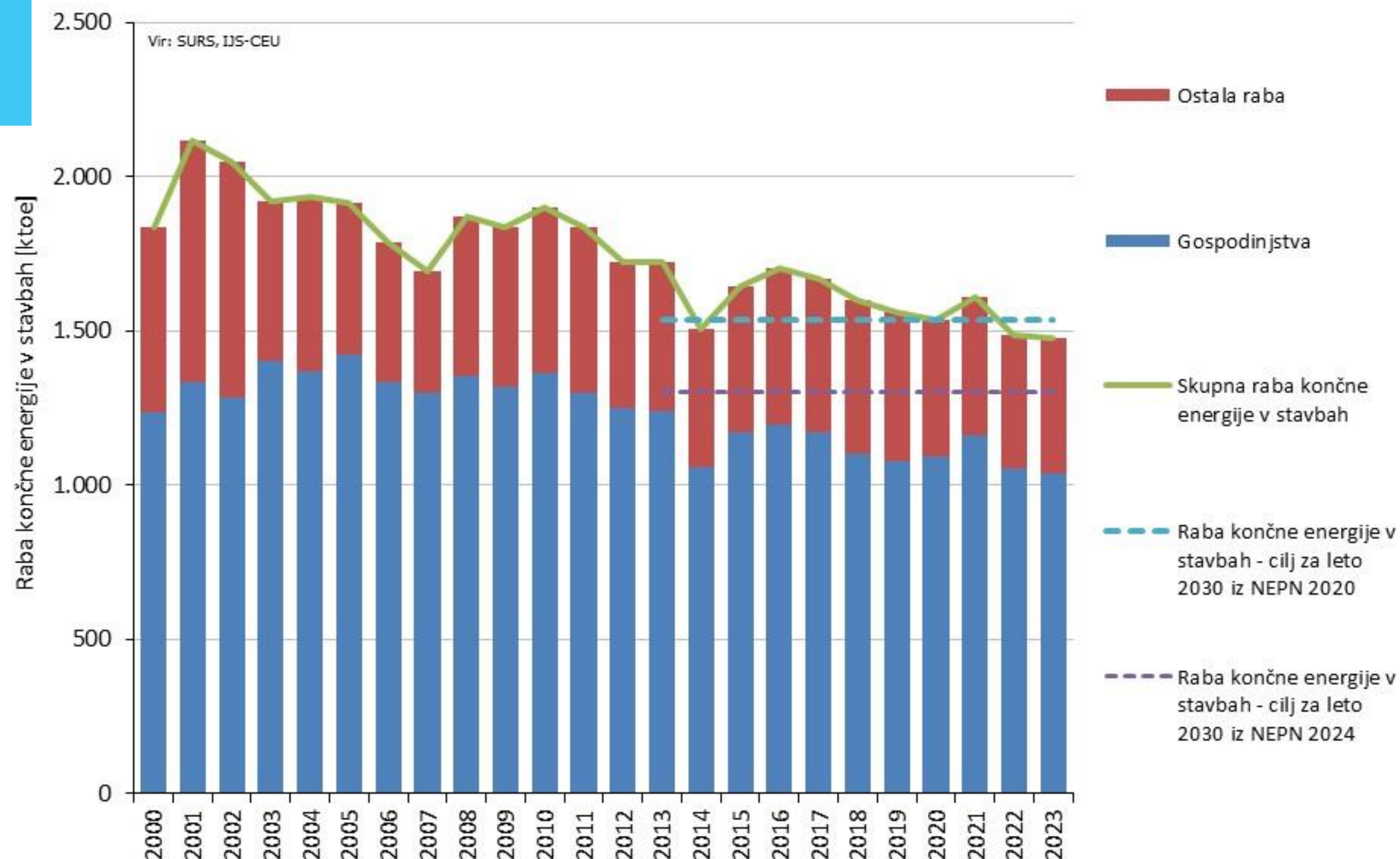
Raba končne energije v stavbah [PO12]

NEPN 2020: - 20 % glede na 2005

NEPN 2024: - 15 % glede na 2020

Leta **2023**:

- je bila raba končne energije v stavbah manjša za **23 %** glede na 2005 in **3,8 %** glede na 2020
- se je glede na preteklo leto zmanjšala za **slab odstotek**
- indikativna letna vrednost iz NEPN 2020 je bila **dosežena**, zaostanek za tisto iz NEPN 2024 je znašal **slab odstotek**
- **70 %** rabe končne energije je bilo porabljenih v gospodinjstvih

Stavbe

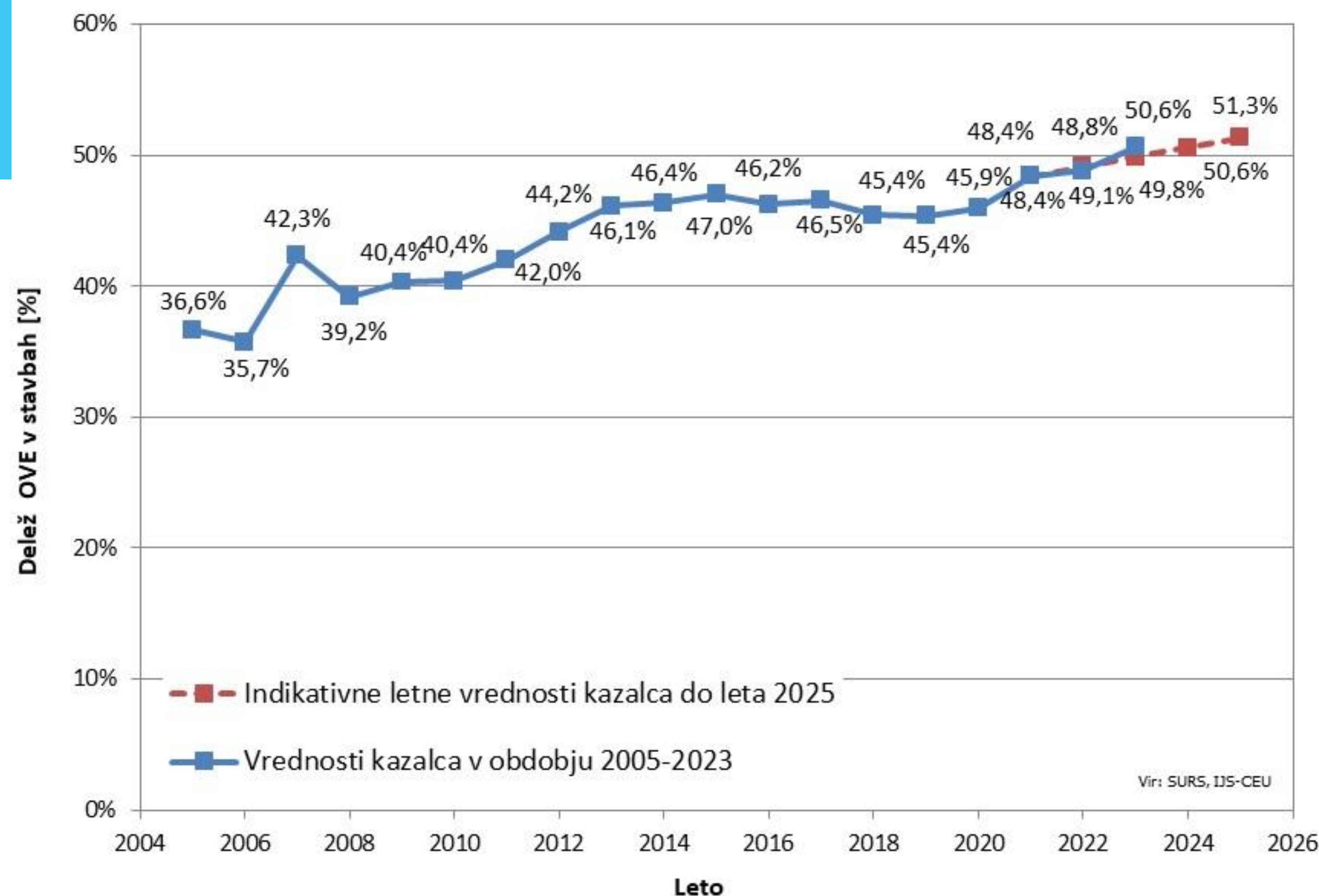
Delež OVE v rabi končne energije v stavbah [PO12]

NEPN 2020: vsaj 2/3 (delež v rabi goriv)

NEPN 2024: vsaj 55 %

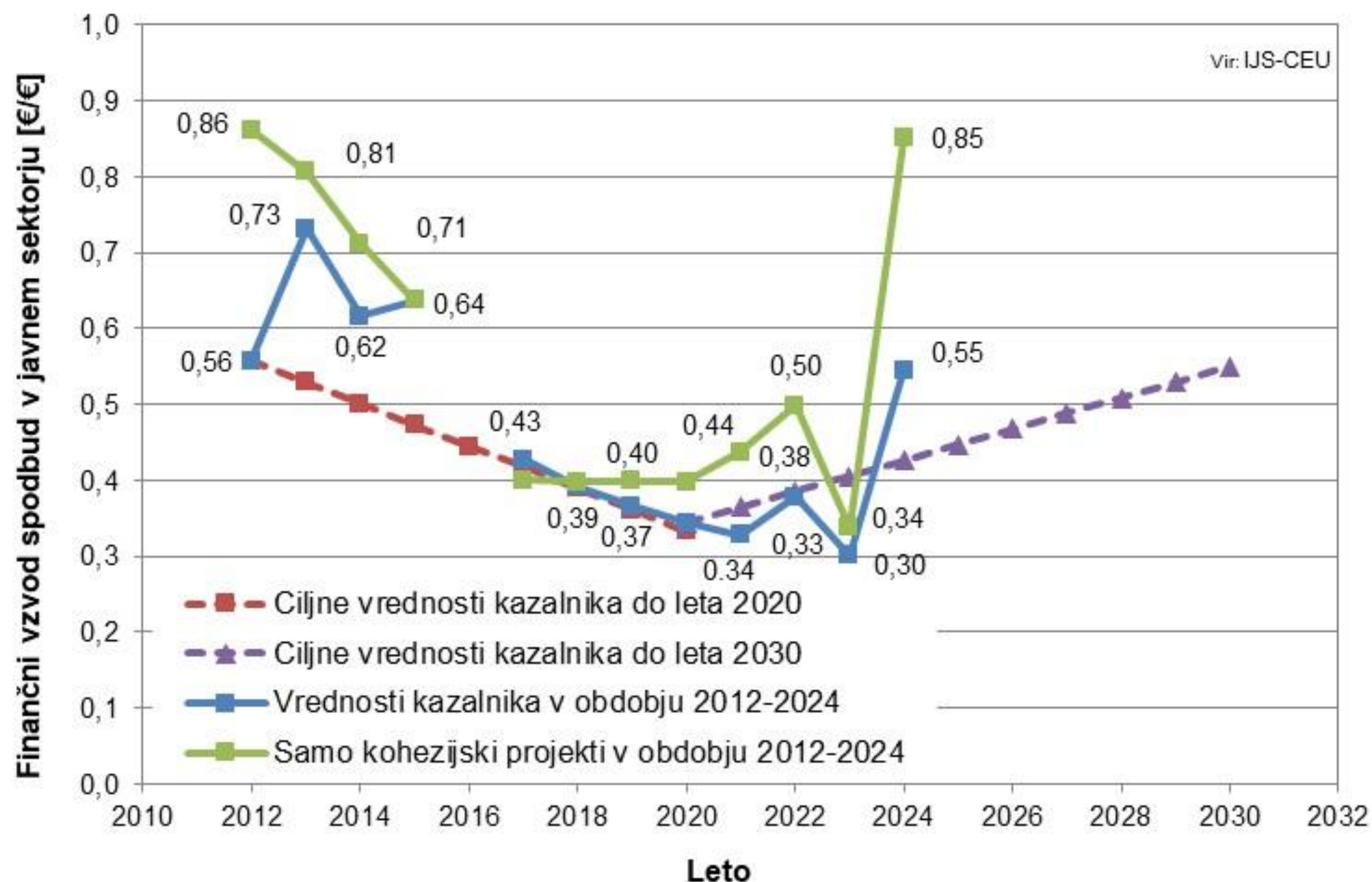
Leta 2023:

- stara metodologija: 62,3 %, zaostanek za ciljem 1 %t
- je bil delež OVE večji za 14 %t glede na 2005
- se je glede na preteklo leto povečal za 1,8 %t
- indikativna letna vrednost iz NEPN 2024 je bila presežena za 0,8 %t
- je bil v gospodinjstvih 55,6 %, v storitvah pa 38,8 %

Stavbe

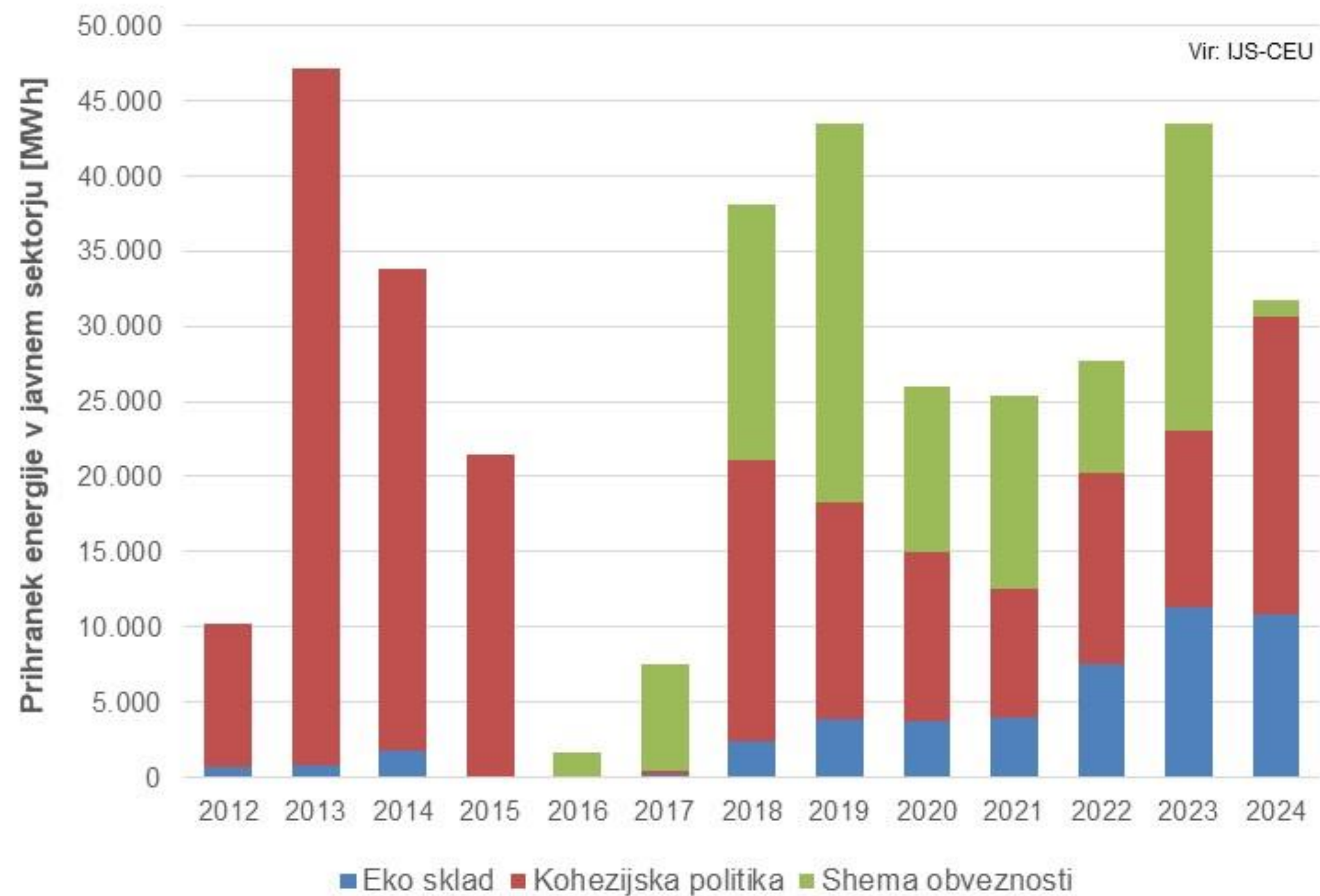
Finančni vzvod spodbud v javnem sektorju [PO06]

- Razmerje med **vrednostjo nepovratnih sredstev** za ukrepe URE in OVE v javnem sektorju in **vrednostjo naložb**, ki so jih ta nepovratna sredstva spodbudila
- V njem se odražajo **programi kohezijske politike** in ukrepi, ki jih **spodbuja Eko sklad**
- Leta 2024 se je finančni vzvod močno povečal in je bil **55 evro centov**; samo programi kohezijske politike: **85 evro centov**
- Leta 2025 **pričakovano zmanjšanje** (konec NOO, začetek PEKP)

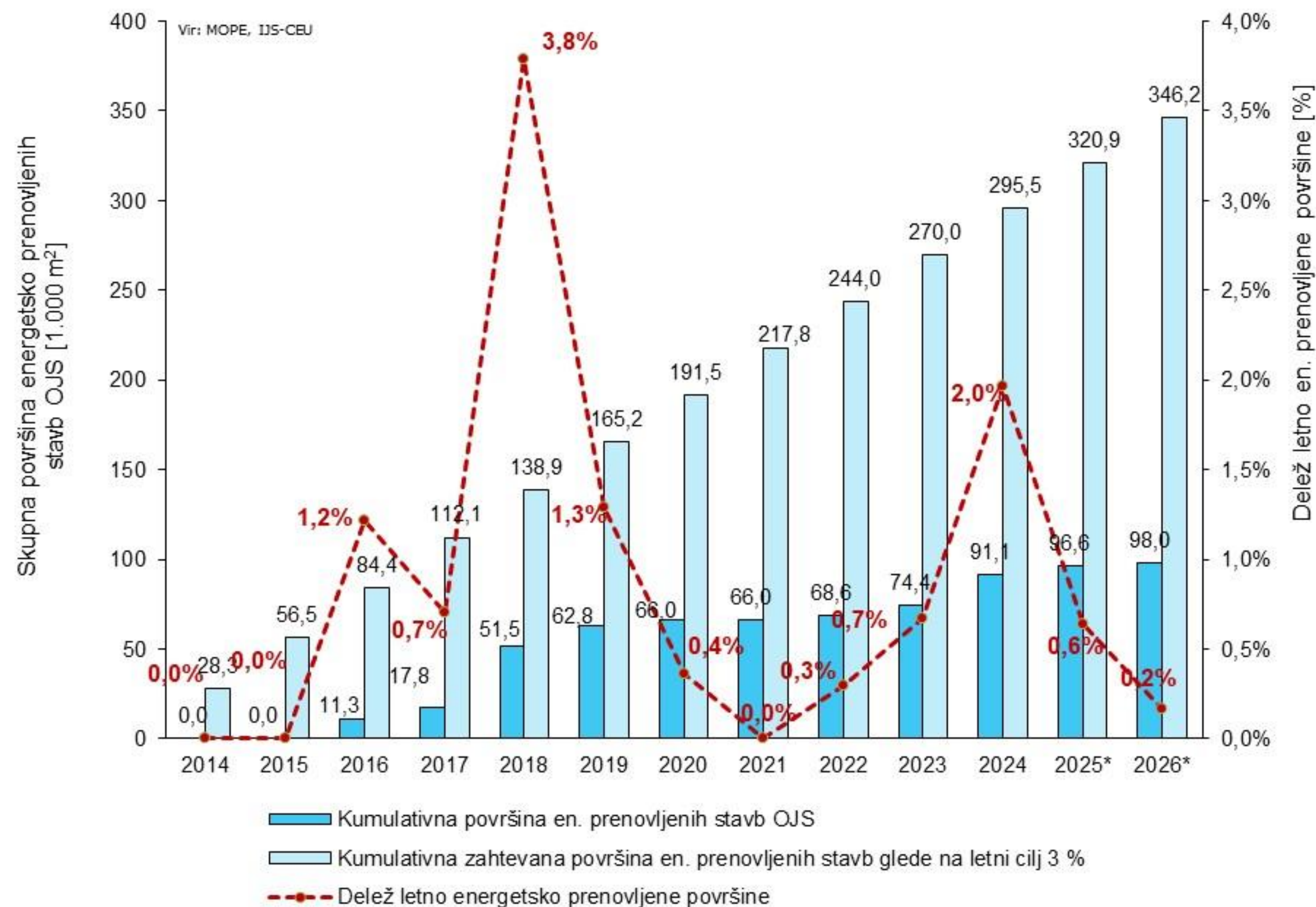
Stavbe – Zmanjšanje rabe energije in emisije CO₂ z ukrepi v javnem sektorju [PO07]

- V njem se odražajo **programi kohezijske politike** in ukrepi, ki jih **spodbujajo Eko sklad in zavezanci**
- Leta 2024 doseženo zmanjšanje rabe energije za **31,7 GWh** (2/3 glede na leto 2013) in emisije CO₂ za **8,6 kt**
- **Cilj za leto 2020** je bil pri rabi energije dosežen leta 2023, pri emisijah pa leto prej – zaostanek zaradi prehoda med finančnima perspektivama
- Cilj za leto 2030 ni zastavljen – ocena doprinosa izvajanja ukrepov k cilju **zmanjšanja rabe energije letno za 1,9 % glede na leto 2021**

Stavbe

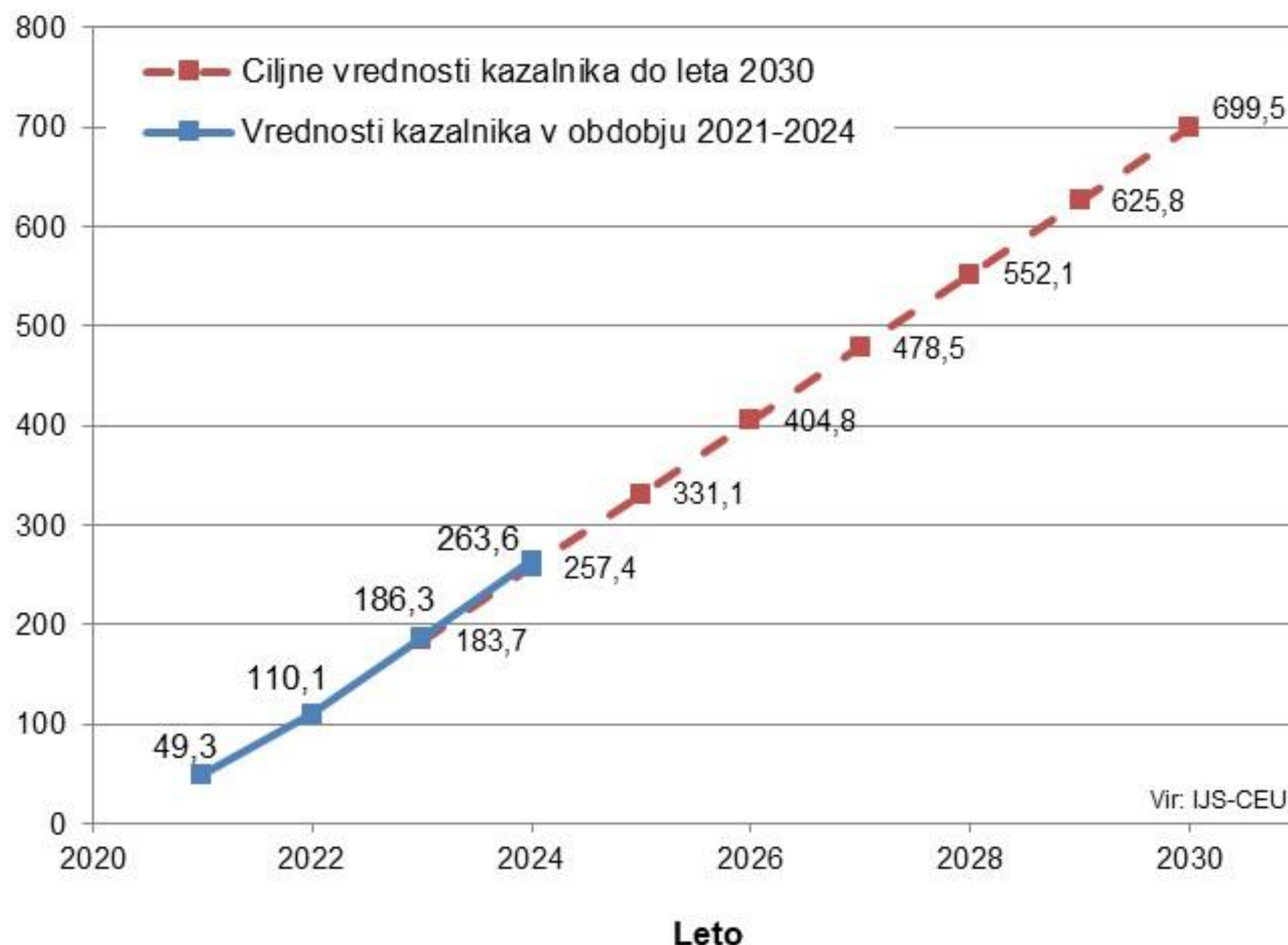
Površina energetsko prenovljenih stavb JS [PO08]

- V obdobju 2012–2024 prenovljenih **2,4 milijonov m² površin**
- V obdobju 2021–2024 prenovljenih **548.000 m²** površin; cilj iz DSEPS 920.000 m² (230.000 m² letno)
- Obveznost prenove 3 % skupne tlorisne površine stavb v lasti in rabi osrednje vlade letno se širi na celoten javni sektor (iz ca. 28.000 na ca. 243.000 m² letno)**
- V okviru trenutne obveznosti je bil letni cilj dosežen samo leta 2018, kumulativni pa nikoli (2024: **31 %**)
- V okviru OP EKP **samo 6 izvedenih projektov** v ožjem javnem sektorju

Stavbe – Zmanjšanje rabe energije in emisije CO₂ z ukrepi v stanovanjskem sektorju [PO10]

Kumulativno zmanjšanje izpustov CO₂ v stanovanjskem sektorju [kt CO₂]

- V njem se najbolj odraža ukrep **spodbujanja ukrepov URE in OVE z nepovratnimi sredstvi Eko sklada**
- Leta 2024 je Eko sklad za ta ukrep izplačal **55,4 mio €**, (vključno z ZER) leto prej 54,2 mio €
- Doseženo je bilo zmanjšanje rabe energije za **310 GWh**, emisije CO₂ pa za **77 kt**
- Letni indikativni vrednosti za leto 2024 (projekcije in metode) sta bili **doseženi**

Povzetek dogajanja v letu 2024 / 2025

JAVNI SEKTOR

- Končalo se je **sofinanciranje energetske prenove javnih stavb** v okviru OP EKP; do konca leta 2024 izvedenih 134 projektov (3 piloti, 32 ŠJS, **6 OJS**, 93 JOB); 110 mio € spodbud, 246 mio € naložb, 1 milijon m² površin, prihranek energije 80 GWh, emisije CO₂ 21 kt
- Tečejo oz. so predvideni projekti energetske prenove v okviru NOO, React-EU, iz SPS ..., objavljeni so bili razpisi (JOB) in povabila (OJS, ŠJS) v okviru PEKP; v NOO so bili **upravičeni stroški do določene višine tudi stroški za statično prenovo** oz. za izboljšanje mehanske odpornosti in stabilnosti stavb
- **Zaključuje se priprava popisa vseh javnih stavb**, ki je potrebna za vrednostno opredelitev cilja zmanjšanja 1,9 % rabe končne energije v javnem sektorju letno
- Pripravljene so bile strokovne podlage za **program upravljanja z energijo v javnem sektorju** in za akcijski načrt za prenovo javnih stavb, v izvedbi je informacijski sistem
- Objavljen je poziv Eko sklada za **optimizacijo delovanja energetskih sistemov za javne nestanovanjske stavbe** – Re-Co, pilotni projekti so bili izvedeni v okviru projekta *LIFE IP Care4Climate*

Povzetek dogajanja v letu 2024 / 2025

STANOVANJSKI SEKTOR

- Leta 2023 je Eko sklad s svojimi programi dosegel **največje letno zmanjšanje rabe energije v gospodinjstvih (311 GWh)**, leta 2024 nekoliko za 3 % manj
- V okviru projekta *LIFE IP Care4Climate* sta bila **razvita dva finančna instrumenta za energetske prenove večstanovanjskih stavb**; interes so ponudniki izkazali samo za instrument **kombinacije nepovratnih sredstev Eko sklada in ugodnega kredita Eko sklada v breme rezervnega sklada**, v teku so pilotni projekti, instrument naj bi bil v 2025/2026 uvrščen med redno ponudbo spodbud za etažne lastnike
- **Število energetskih svetovalcev** v okviru ENSVET se je še nekoliko **zmanjšalo**, obseg nalog pa se povečuje (npr. svetovanje za podjetja), Eko sklad je k sodelovanju **pritegnil dve lokalni energetske agenciji**
- V okviru NOO je bil leta 2023 objavljen javni razpis za **energetsko in trajnostno prenovo stanovanjskih stavb v javni lasti** (6 odpiranj, 5 vlog, 2 projekta)
- Veliko instrumentov **se (še) ne izvaja** (delitev spodbud med lastnike in najemnike, vzpostavitev garancijske sheme, projektna pisarna za večstanovanjske stavbe ...)
- Instrument **zmanjševanja energetske revščine** sodi v razsežnost notranji trg energije

Priporočila

- **Začeti je treba s prenovo PURES**; s 1. 1. 2027 morajo biti vse nove javne stavbe brezemisijske, zato morajo biti najkasneje do takrat v slovenski pravni red prenesena vsa potrebna določila EPBD
- Sistem upravljanja z energijo treba nadgraditi s **kontaktno točko, ki bo v pomoč zavezancem iz javnega sektorja pri pripravi in posredovanju potrebnih podatkov** v informacijski sistem (EK) in bo izvajala tudi proces zagotavljanja kakovosti zbranih podatkov in pripravljala odzive nanje
- Poudarek pri prenovi stavb bo v prihodnje na **postopni celoviti prenovi**, ki vključuje vse vidike prenove (energijski, potresni, kulturna dediščina in drugo); **zagotoviti je treba tudi finančna sredstva za vključevanje drugih vidikov prenove**
- Zagotoviti je treba **sredstva za podporo pripravi projektov**
- **Za prenovo stavb** je treba vsakemu investitorju – fizični ali pravni osebi – **omogočiti dostop do celovite podpore na enem mestu**, vključno s tehničnim svetovanjem, finančnim načrtovanjem, pomočjo pri razpisih in vodenju postopkov; problem razdrobljenosti podpornih mehanizmov
- Treba je **nadaljevati z razvojem finančnih instrumentov** v podporo celoviti prenovi večstanovanjskih stavb in **čim prej izvesti aktivnosti, ki se ne izvajajo** (M19.10, M19.11)

Hvala za pozornost!

Barbara Petelin Visočnik
barbara.visocnik@ijs.si

Vprašanja

- Bi pri izvajanju instrumentov izpostavili še katere druge dosežke in vrzeli?
 - Kakšni so vaši komentarji na predlagana priporočila?
 - Katera priporočila se vam zdijo najbolj ključna?
 - Stavbe splošno
 - Javni sektor, vključno z ožjim javnim sektorjem
 - Stanovanjski sektor
 - Bi bilo treba vključiti še kakšno dodatno priporočilo?
- Pri izbiri in sooblikovanju priporočil ter posredovanju drugih komentarjev na vsebine PO2025 lahko sodelujete še do **22. 10. 2025!**

PODNEBNO OGLEDALO 2025

Podnebno ogledalo 2025 smo v okviru priprave strokovnih podlag za izpolnitev nacionalnih, evropskih in mednarodnih obveznosti poročanja ter pripravo stališča s področja podnebnih ciljev in mednarodnih obveznosti poročanja ter pripravo stališča s področja podnebnih ciljev in ciljev varstva zraka za **Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo** pripravili:

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO**

Metodologija za pripravo Podnebnega ogledala je bila razvita v okviru projekta **LIFE Podnebna pot 2050** (LIFE 16 GIC/SI/000043).

